

III боб. Бухгалтерия ҳисобининг соддалаштирилган тартибини юритиш

8. Бухгалтерия ҳисоби объектларининг ҳисоби тегишли бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартлари талабларига мувофиқ юритилади.

Кичик тадбиркорлик субъекти ҳисоб сиёсатини ўз молиявий-ҳўжалик фаолияти эҳтиёжлари ва хусусиятларидан келиб чиқиб, мустақил ишлаб чиқади, бухгалтерия ҳисобини эса, бухгалтерия ҳисобининг қонун ҳужжатларида белгиланган асосий қоидаларига мувофиқ юритади.

9. Кичик тадбиркорлик субъекти қўлланилаётган бухгалтерия ҳисоби регистрларини ўз фаолиятининг хусусиятларига мустақил равишда мослаштириши мумкин. Бунда қуйидаги талабларга риоя қилинади:

ягона услубий асос (икки ёқлама ёзув тамойили)га;

аналитик ва синтетик ҳисоб маълумотларининг ўзаро боғлиқлигига;

бошланғич ҳисоб ҳужжатлари асосида барча молиявий-ҳўжалик операцияларини ҳисоб регистрларида тўлиқ акс эттиришга;

бошланғич ҳисоб ҳужжатлари маълумотларини бошқариш, назорат қилиш ва молиявий-ҳўжалик фаолиятини таҳлил қилиш ҳамда молиявий ҳисобот тузиш учун зарур бўладиган кўрсаткичлар бўйича жамлаш ва тизимлашга.

10. Қуйидагилар бухгалтерия ҳисобини юритиш босқичлари ҳисобланади:

барча молиявий-хўжалик операцияларини ҳужжатлаштириш;

бошланғич ҳисоб ҳужжатларида акс эттирилган маълумотларни қўлланилаётган бухгалтерия ҳисоби регистрларида қайд этиш;

молиявий ҳисоботни тузиш.

11. Бошланғич ҳисоб ҳужжатлари молиявий-хўжалик операцияларининг бухгалтерия ҳисобини юритиш учун асос ҳисобланади. Бошланғич ҳисоб ҳужжатлари молиявий-хўжалик операциялари амалга оширилаётган вақтда ёки улар амалга ошириб бўлинганидан кейин тузилади.

12. Бошланғич ҳисоб ҳужжатлари қонун ҳужжатларида белгиланган намунавий шаклларда ёки кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан мазкур БҲМС талабларига мувофиқ ишлаб чиқилган бланкаларда тузилади.

Кичик тадбиркорлик субъектлари қонун ҳужжатларида белгиланган намунавий шаклларга ўз фаолиятининг хусусиятларидан келиб чиқиб, қўшимча устунлар ва қаторлар киритишга ҳақли.

13. Бошланғич ҳисоб ҳужжатлари текширилиши шарт. Бунда бошланғич ҳисоб ҳужжатлари шакл (ҳужжатларнинг расмийлаштирилиши тўлиқлиги ва тўғрилиги, реквизитларнинг тўлдирилиши) ва мазмун (ҳужжатлаштирилган молиявий-хўжалик операцияларининг қонунийлиги, алоҳида кўрсаткичларнинг мантикий боғлиқлиги) бўйича текширилади.

14. Бухгалтерия ҳисобини соддалаштирилган шаклда ташкил этиш учун кичик тадбиркорлик

субъектлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (21-сонли БҲМС) Хўжалик юритувчи субъектларнинг молия-хўжалик фаолияти бухгалтерия ҳисоби счётлар режаси ва уни қўллаш бўйича [йўриқномага](#) (рўйхат рақами 1181, 2002 йил 23 октябрь) (Ўзбекистон Республикаси вазирликлари, давлат қўмиталари ва идораларининг меъёрий ҳужжатлари ахборотномаси, 2002 й., 20-сон) мувофиқ Молиявий-хўжалик операциялари бухгалтерия ҳисобининг ишчи счётлар режаси тузилади.

15. Кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан бухгалтерия ҳисобининг соддалаштирилган шакли бухгалтерия ҳисобининг оддий ёки комбинациялашган шакллари асосида юритилиши мумкин. Ушбу шакллар кичик тадбиркорлик субъектларининг ишлаб чиқариш ва бошқарув талабларидан келиб чиқиб, мустақил танланади.

16. Ҳисобот даврида амалга оширилган молиявий-хўжалик операциялари хронологик тартибда мазкур БҲМСнинг [1-иловасига](#) мувофиқ шаклдаги журналда қайд этиб борилади. Мазкур регистр китоб кўринишида юритилади ҳамда у тикилган ва рақамланган бўлиши шарт. Регистрда молиявий-хўжалик операцияларининг ҳисоби ҳисобот даври учун ойлар ёки чораклар кесимида юритилади ҳамда унинг сўнгги варағида «Мазкур Журналда _____ варақ рақамланган» деб ёзилади ва кичик тадбиркорлик субъекти раҳбари томонидан имзоланади ва муҳр билан тасдиқланади. Варақлар сони ёзув билан кўрсатилади.